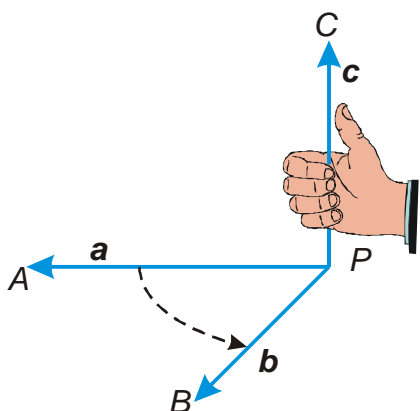

7.2.11 Pravotočivá a levotočivá báze

Značení: báze tvořená vektory a, b, c se zapisuje (a, b, c)

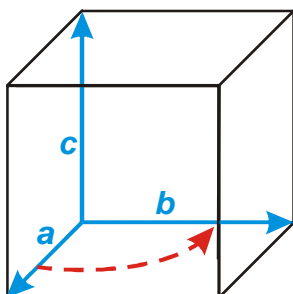
Představíme si, že přiložíme pravou ruku na rovinu PAB tak, aby její pokrčené prsty udávaly vyznačený směr otáčení. Pokud palec pravé ruky směřuje do stejného poloprostoru jako vektor c , je **báze pravotočivá**.

Př. 1: Rozhodni, zda jednotkové vektory (e_x, e_y, e_z) ve směru souřadných os x, y, z na klasickém nákresu tvoří pravotočivou nebo levotočivou bázi.

Z obrázku je zřejmé, že vektory (e_x, e_y, e_z) tvoří pravotočivou bázi.

Př. 2: Předpokládej, že báze (a, b, c) je pravotočivá. Najdi její vhodné umístění pomocí vrcholů krychle. Rozhodni zda následující báze jsou pravotočivé nebo levotočivé:

- a) (a, c, b) b) (b, a, c) c) (b, c, a)
 d) (c, b, a) e) (c, a, b)

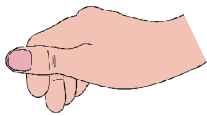
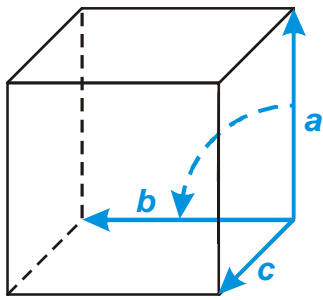
Zvolíme umístění s počátkem v bodu D tak, aby báze připomínala klasickou pravotočivou soustavu souřadnic.

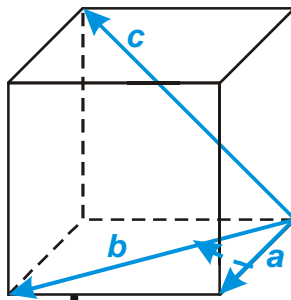
- a) (a, c, b) b) (b, a, c) c) (b, c, a)
     levotočivá báze   levotočivá báze   pravotočivá báze
 d) (c, b, a) e) (c, a, b)
     levotočivá báze   pravotočivá báze

Př. 3: Rozhodni, zda jsou nakreslené báze (a, b, c) pravotočivé nebo levotočivé.

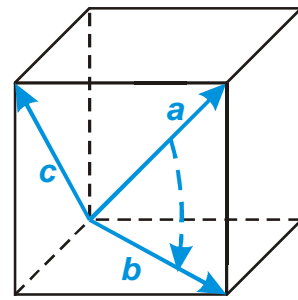
- a)   b)   c)

pravotočivá báze

levotočivá báze

levotočivá báze

Př. 4: Předpokládej, že báze (a, b, c) je pravotočivá. Rozhodni zdá následující báze jsou pravotočivé nebo levotočivé:

a) $(-a, b, c)$	b) $(a, -b, c)$	c) $(a, b, -c)$
d) $(-a, -b, c)$	e) $(-a, b, -c)$	f) $(-a, -b, -c)$

Vydeme z obrázku z příkladu 2, vždy obrátíme zadané vektory:

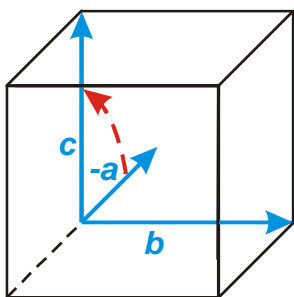
a) $(-a, b, c)$ levotočivá báze	b) $(a, -b, c)$ levotočivá báze	c) $(a, b, -c)$ levotočivá báze
d) $(-a, -b, c)$ pravotočivá báze	e) $(-a, b, -c)$ pravotočivá báze	f) $(-a, -b, -c)$ levotočivá báze

Př. 5: Předpokládej, že báze (a, b, c) je pravotočivá. Rozhodni zdá následující báze jsou pravotočivé nebo levotočivé:

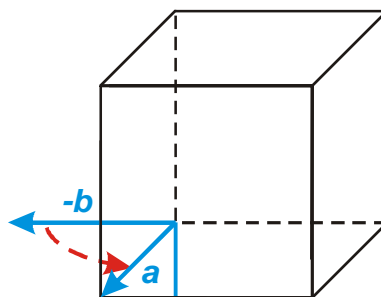
a) $(-a, c, b)$	b) $(-b, a, -c)$	c) $(-b, -c, -a)$

Vydeme z obrázku z příkladu 2, vždy obrátíme zadané vektory:

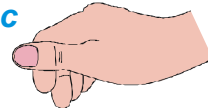
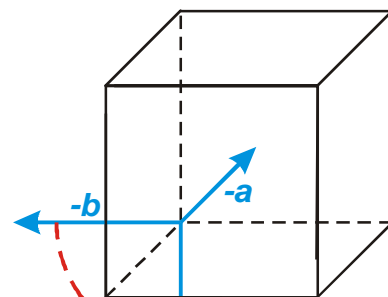
a) $(-a, c, b)$	b) $(-b, a, -c)$	c) $(-b, -c, -a)$

pravotočivá báze

levotočivá báze

levotočivá báze